

משבר חמור במעמד ישראל בארצות הברית: איום אסטרטגי מתהווה

אלדד שביט וטד ששון | 31 באוגוסט, 2025 | גיליון 2033

מעמדה של ישראל בארצות הברית נקלע למשבר חסר תקדים. התמיכה המסורתית נשחקת משמעותית בקרב הדמוקרטים ואף בחלק מהרפובליקנים. המגמה בולטת במיוחד אצל הצעירים משני צידי המפה הפוליטית. סקרים מלמדים כי דעת הקהל כלפי ישראל מושפעת ישירות לרעה מהתנהלות ישראל במלחמה ומהמצב ההומניטרי ברצועת עזה. גם בקהילה היהודית, ובייחוד בקרב הזרמים הליברליים, ניכרת ירידה בתמיכה והתגברות הביקורת כלפי ישראל. מגמות אלו עלולות לפגוע בחופש הפעולה המדיני והצבאי של ישראל ולהציב איום ממשי על ביטחונה, שכן בנוסף, בעוד גוברת תלותה של ישראל בנשיא הנתפס כבלתי צפוי ובמפלגה הרפובליקנית, גם בשורותיה מתעצמת הביקורת על מהלכיה של ישראל והיקף התמיכה בה. הביקורת העמוקה בקרב הבייס הדמוקרטי צפויה להקשות מאוד על כל הנהגה עתידית של המפלגה לשחזר את היקף המחויבות שניתנה בעבר לישראל. לישראל נותרו עדיין בסיסי תמיכה משמעותיים, בעיקר בקרב יהדות ארצות הברית, בקרב מבוגרים, שמרנים ובקרב נוצרים אוונגליסטים, אך אלו לבדם אינם יכולים להבטיח תמיכה רחבה ויציבה. אסטרטגיה תקשורתית שאינה מגובה בשינוי מובחן במדיניות לא תשנה את המגמות וכדי לשקם את מעמדה, ישראל נדרשת לקדם צעדים ברורים לסיום הלחימה, לשיפור המצב ההומניטרי ברצועה ולגיבוש אסטרטגיה ארוכת טווח שתבטיח את יציבות יחסיה הקרובים עם ארצות הברית.

ישראל נתפסת כבעלת ברית אסטרטגית מרכזית של ארצות הברית. לאורך שנים, התמיכה בה חצתה קווים מפלגתיים ונשענה על קשת רחבה של אינטרסים משותפים, ובמיוחד קשרים ערכיים וביטחוניים עמוקים. עם זאת, בשנים האחרונות ובפרט על רקע המלחמה ברצועת עזה, מתגברות מגמות המעידות על שינוי ביחס הציבורי ואף זה הממסדי בארצות הברית כלפי ישראל. השינויים בולטים במיוחד בקרב תומכי המפלגה הדמוקרטית, אך ירידה משמעותית בתמיכה ניכרת גם בקרב רפובליקנים ובעיקר צעירים המזוהים עם המפלגה. תזוזה זו נובעת משילוב גורמים, ובראשם שינוי סדרי העדיפויות בארצות הברית, לצד חוסר שביעות רצון מהתנהלותה של ישראל בשנים האחרונות ובעיקר מהתמשכות המלחמה בעזה.

ביולי האחרון [פרסם מכון גאלופ](#) סקר חדש שמצא כי רק 32% מכלל האמריקאים התייחסו בחיוב לפעולותיה הצבאיות של ישראל ברצועת עזה - ירידה של 10 אחוזים לעומת סקר דומה שנערך בספטמבר 2024. 60% מהנשאלים הביעו התנגדות לפעולות הצבאיות של ישראל. הסקר נערך זמן

קצר לאחר סיום המלחמה עם איראן ובמקביל לסבב משא ומתן בין ישראל לחמאס על הפסקת אש ועסקה להחזרת חטופים. באותה עת שלטו בתקשורת האמריקאית כותרות שהתמקדו בהחמרת המצב ההומניטרי בעזה, כולל טענות לרעב המוני ומספר גבוה של אזרחים שנהרגו בזמן שניסו לאסוף מזון ממרכזי חלוקה של "קרן הסיוע ההומניטרי לעזה", במימון אמריקאי וישראלי. בנוסף התפרסמו דיווחים על תקיפות פלסטינים ביהודה ושומרון בידי קיצונים יהודים, כולל הרג של אזרח אמריקאי.

כבעבר, הסקר חשף פערים גדולים לפי שיוך מפלגתי בין דמוקרטים (8% תמיכה) ורפובליקניים (71% תמיכה) ועצמאיים (25% תמיכה). הנתון הבולט והמטריד בסקר היה מגמה שהפעם ניכרה ביתר שאת - ביקורת החריפה נגד ישראל בקרב שכבת הגיל הצעירה, כולל רפובליקניים: רק 9% מכלל הנשאלים בגילאי 18-34 הביעו תמיכה בפעולותיה הצבאיות של ישראל בעזה.

שחיקה במעמד ישראל בקרב הציבור האמריקאי ניכרת גם בסקרים נוספים:

- באפריל, [בסקר שערך Pew Research Center נמצא](#) כי 53% מהאמריקאים הביעו דעה שלילית על ישראל - עליה של 10 אחוזים לעומת סקר שנערך בינואר 2024. העלייה בסנטימנט השלילי בולטת ביותר בקרב דמוקרטים מבוגרים ורפובליקנים צעירים. ואמנם, בקרב רפובליקנים מתחת לגיל 50, הדעות על ישראל היו חלוקות באופן שווה - חלקם הביעו רגשות חיוביים וחלקם רגשות שליליים כלפי המדינה היהודית.
- סקר שקיימה [The Chicago Council on Global Affairs](#) במאי העלה שהאמריקאים מעניקים לישראל דירוג "פשוט" של 50 מתוך סולם של 100 - הנמוך ביותר מאז 1978, עם ירידה משמעותית בתמיכה בקרב הדמוקרטים.
- סקר של [אוניברסיטת מרילנד](#) שנערך באוגוסט דיווח כי לראשונה, יותר אמריקאים מזדהים עם הפלסטינים מאשר עם הישראלים, וכי 41% רואים את פעולות ישראל בעזה כ"רצח עם" או "כמהלכים הדומים לרצח עם". גם [בסקר של אוניברסיטת Quinnipiac](#), שנערך באוגוסט, נמצא כי 60 אחוזים מהנשאלים מתנגדים לסיוע צבאי אמריקאי לישראל - שיעור ההתנגדות הגבוה ביותר שנמדד בסקרים אלה מאז מתקפת חמאס על ישראל ב־7 באוקטובר 2023. כן נמצא כי 77% מהדמוקרטים ו-20% מהרפובליקנים מאמינים שישראל מבצעת בעזה רצח עם.

הנתונים משקפים שינוי היסטורי דרמטי: בעוד שבעבר התמיכה בישראל הייתה כמעט שווה בשני המחנות הפוליטיים, ברבע המאה האחרון ובעיקר בשנים האחרונות התרחב הפער לרמות חסרות תקדים. הם משקפים לא רק שינוי אידיאולוגי בכל מפלגה, אלא גם פוליטיזציה גוברת של הסוגייה הישראלית-פלסטינית, שבמסגרתה העמדה כלפי ישראל הפכה מסוגיית קונצנזוס לאומי לסמן לשיוך מפלגתי.

במהלך כהונתו הראשונה של הנשיא טראמפ החריף המצב. חלק מהדמוקרטים הפרוגרסיביים שילבו תמיכה בפלסטינים בסדר יום רחב של מאבקים חברתיים, במיוחד לאחר מחאת "Black Lives Matter". בזמן מלחמת "חרבות ברזל", אף על פי שממשל ביידן תמך בישראל, הביקורת על ישראל בגין פגיעה באזרחים עזתיים הייתה נרחבת והתמיכה אצל הדמוקרטים נשחקה במידה ניכרת. עם זאת, מממצאי הסקרים עולה בברור כי כיום ולראשונה בשנים האחרונות מסתמנת ירידה בתמיכה גם בקרב

רפובליקנים ובוודאי אצל צעירים. גם לאחר חילופי הממשל, מלחמת חרבות ברזל ממשיכה להשפיע על דעת הקהל:

- בקרב דמוקרטים - המלחמה חיזקה את הקולות המתנגדים למדיניות ישראל, כולל קריאות להתנות את הסיוע הצבאי במילוי תנאים במישור ההומניטרי.
- בקרב אוונגליסטים צעירים - התמונות מעזה העמיקו את הפער מול המסרים המסורתיים של ההנהגה הדתית.
- בקרב הימין, ובעיקר תומכי "Make America Great Again" - התעצם הדיון על מידת הרווח לארצות הברית מהסיוע הבלתי מסויג לישראל.

מגמות בקרב המפלגה הדמוקרטית

למרות המגמות בדעת הקהל, במיוחד בקרב המצביעים דמוקרטים, ממשל ביידן העניק בזמנו לישראל תמיכה נרחבת באמצעות סיוע חירום של מיליארדים, חימוש וציוד צבאי, הגנה דיפלומטית באו"ם ושיתוף פעולה צבאי ישיר נגד חיזבאללה ואיראן. עם זאת, הירידה המשמעותית בתמיכה בישראל בקרב ציבור התומכים במפלגה הדמוקרטית מתחילה להשפיע גם על הנהגת המפלגה. ביולי 2025 דרשו 40 סנאטורים דמוקרטים לחדש את מגעי הפסקת האש וביקרו את מדיניות הסיוע ההומניטרי של ממשל טראמפ. ימים לאחר מכן הצביעו רוב הדמוקרטים בסנאט בעד הצעות סמליות של הסנאטור ברני סנדרס להגביל מכירת נשק לישראל. הביקורת העמוקה בקרב הבייס הדמוקרטי צפויה להקשות על כל הנהגה עתידית של המפלגה לשחזר את היקף המחויבות שניתנה בעבר לישראל. בולטת בהקשר זה [קריאתו לאחרונה של נייק סאליבן](#) שכהן כיועצו לביטחון לאומי של הנשיא ביידן לדמוקרטים בקונגרס להצביע נגד העברת נשק לישראל.

חשוב לציין, שלהתנהלות ממשלת ישראל השפעה ישירה על הירידה בתמיכה לא רק בשל המלחמה ברצועת עזה, אלא גם עקב התחושה של פערים הולכים וגדלים בערכים המשותפים - בדגש על פגיעה בדמוקרטיה ובדאגה לזכויות אדם - וההערכה שממשלת ישראל זנחה את עיקרון שמירתו של הקונצנזוס הדו-מפלגתי והיא פונה בעיקר לקשר עם רפובליקנים. תרמו לכך גם הגורמים הבאים:

- האשמת ראש הממשלה בנימין נתניהו כי בחר להמשיך במלחמה ברצועת עזה כדי לשמר את הקואליציה הממשלתית.
- התנגדות לכוונת ממשלת ישראל להעביר אוכלוסייה הפלסטינית מרצועת עזה ולספח את האזור.
- טענה שישראל מפרה את החוק הבינלאומי, לאחר שביצעה פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות באמצעות הגבלות חמורות על סיוע הומניטרי לרצועת עזה ושימוש בכוח גם נגד אוכלוסייה אזרחית.
- האשמת ישראל בנקיטת יד קלה נגד קיצוניים יהודים התוקפים פלסטינים בגדה המערבית.

מגמות בקרב המפלגה הרפובליקנית

הנשיא טראמפ וממשלו ממשיכים להעניק תמיכה רחבה לישראל, צבאית ומדינית, ולמרות עניינם בקידום ארכיטקטורה חדשה במזרח התיכון, שבמוקדה הרחבת 'הסכמי אברהם', לא ניכר כי הם לוחצים על ישראל להביא לסיום מידי של המלחמה בעזה - תנאי לקידום אסטרטגיה זו. החלטת הנשיא טראמפ לתקוף את מתקני הגרעין בנתאנו ובפורדו כמהלך סיום הכרחי למלחמה בין ישראל לבין איראן ביוני הייתה ביטוי מובהק לתמיכה זו.

עם זאת, גם במפלגה הרפובליקנית מתרבים סימנים לביקורת על התנהלות ישראל והצפת תהיות אשר להגיון שבהמשך הסיוע לישראל. הימין האמריקאי ממשיך ברובו להביע תמיכה בישראל, אך בקרב צעירים שמרנים ניכרת עלייה בשיח "America First", המערער על הצורך בסיוע חוץ רחב היקף, כולל לישראל. מובילי דעת קהל, ביניהם טוקר קרלסון, סטיב בנן וצ'ארלי קירק, הזהירו מפני השפעת יתר של AIPAC ודחיפת ארצות הברית למלחמות למען ישראל. רוב הממסד הרפובליקני דבק בתמיכה בישראל, אך חלק מחברי הקונגרס של המפלגה הצטרפו לאחרונה לביקורת, במיוחד מרג'ורי טיילור גרין שהאשימה את ישראל ב"רצח עם" בעזה.

דינמיקה זו יוצרת פער בין הנהגת המפלגה, הממשיכה לתמוך בישראל באופן מובהק, לבין חלק מהציבור הצעיר, שמוכן לתמוך בישראל רק כשהיא נתפסת כפועלת בהתאם לאינטרס האמריקאי הישיר. השחיקה בתמיכת הרפובליקנים הצעירים בישראל, כולל בקרב הקהילה האוונגרדיסטית, יוצרת לחץ על הנהגת המפלגה, שמזהה את השינוי בדעת הקהל הפנימית.

יהדות ארצות הברית

מעטים הסקרים המהימנים על עמדות יהודי ארצות הברית ביחס לישראל ולמלחמה בעזה. סקר של [מרכז המידע לבוחרים יהודים](#) מצא כי תחושת הקשר לישראל זינקה ל-82% מיד לאחר מתקפת חמאס, אך חזרה ל-69% - הרמה הטרומ-מלחמתית.

ארגונים יהודיים מרכזיים, כמו הפדרציות הגדולות, JFNA וועידת הנשיאים, נמנעו מלהביע ביקורת פומבית על אופן ניהול המלחמה. אך האגף הליברלי, ובראשו [התנועה הרפורמית](#), פרסם ביולי הצהרה חריפה המגנה את "הרעב הנרחב של אלפי פלסטינים בעזה" וקבע כי מניעת מזון, מים ותרופות - במיוחד מילדים - היא "בלתי ניתנת להצדקה".

החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני להרחיב את הלחימה ולכבוש את העיר עזה הובילה גם את ה-AJC (ארגון מתון ומשפיע) [לפרסם אזהרה](#) חריגה מפני "סיכונים חמורים" למצב החטופים ולחיי אזרחים משני הצדדים. מאחורי הקלעים, מנהיגים יהודים מזוהים מפני "משבר חסר תקדים" במעמד ישראל בארצות הברית. בהקשר זה, פדרציית ניו יורק הקצתה מיליון דולר לארגון הישראלי Israel Aid לטובת סיוע הומניטרי בעזה.

סיכום והמלצות

מעמדה של ישראל בארצות הברית במצוקה חסרת תקדים: בעוד שחלק מהבסיס המסורתי של התמיכה, בעיקר בקרב רפובליקנים מבוגרים, נותר יציב, השחיקה בתמיכה בקרב הדמוקרטים, עצמאים ואפילו חלק מהרפובליקנים, מעלה סימני אזהרה חמורים. בעת הנוכחית גוברת תלותה של ישראל בנשיא הנתפס כבלתי צפוי ובמפלגה, שאמנם נשלטת על ידו אך גם בקרבה מתעצמים הביקורת ומורת

הרוח ממהלכיה של ישראל ומהיקף התמיכה האמריקאית בה. מגמות אלה משקפות לא רק ביקורת על התנהלותה הצבאית והמדינית של ישראל, אלא גם שינוי ערכי וסדרי עדיפויות בציבור האמריקאי. ירידה בסולידריות הדו-מפלגתית ביחס לישראל עלולה לפגוע ביכולת האסטרטגית והמבצעית שלה, להגביל את גמישותה המדינית ולהשאיר אותה פגיעה מול אתגרים אזוריים. לכן, השחיקה בתמיכת ארצות הברית אינה סוגיה פוליטית בלבד, אלא היא איום ממשי על ביטחונה של ישראל.

במציאות זו, ישראל נדרשת לאסטרטגיה מותאמת כדי לבלום את המשך השחיקה ולהבטיח את עמידותה האסטרטגית והדיפלומטית בעתיד. אסטרטגיה תקשורתית שאינה מקושרת בגלוי ושקוף למדיניות ממשית לא תצליח לשנות את המגמות הנוכחיות, ומוערך כי ללא צעדים קונקרטיים לסיום המלחמה ברצועת עזה - ישראל תתקשה לשקם את מעמדה בקרב הציבור והמנהיגות הפוליטית בארצות הברית.

שיקום התמיכה האמריקאית בישראל יהיה תהליך ארוך, אך יש לישראל עדיין בעלי ברית משמעותיים - בקרב יהודי ארצות הברית, אמריקאים מבוגרים, נוצרים אוונגליסטים ושמרנים. כדי להיבנות על בסיס זה ולשקם את התמיכה הדו-מפלגתית, יש למהר ולקדם את הצעדים הבאים:

- על ישראל להציג בפני הממשל והציבור האמריקאי תוכנית סדורה, הכוללת יעדים מדיניים-ביטחוניים, לוחות זמנים ואבני דרך, שיבהירו כוונה לסיום המערכה ברצועת עזה, לא להנצחתה.
- על ישראל לאפשר הכנסת סיוע הומניטרי לרצועה בהיקף רחב (מזון, תרופות, דלק), תוך תיאום עם גורמים בינלאומיים, ולדווח בשקיפות לציבור האמריקאי והקונגרס על אודות צעדים שתכליתם לצמצם פגיעה באזרחים.
- נדרש לחזור ולכונן ערוצי שיח ישירים עם הנהגת המפלגה הדמוקרטית ובמקביל להגביר מגעים עם קהילות יהודיות, קהילות פרוגרסיביות וקבוצות סטודנטים, כדי לצמצם ניכור ולחזק בקרב קהלים אלה הבנה שישיראל קשובה לדאגות מוסריות ולצרכים ערכיים של הציבור הדמוקרטי.
- ישראל צריכה להציג נכונות לקדם מהלכים מדיניים (לדוגמה, חיזוק הרשות הפלסטינית, השתתפות בתהליך אזורי בחסות אמריקאית), כהוכחה למחויבות לקדם פתרון עתידי לסוגייה הפלסטינית, ולא להסתפק בניהול מתמשך של הסכסוך.

פרסום זה התאפשר בזכות שותפות INSS עם קרן משפחת רודמן